

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
 Ταχ. Δ/ση: 26ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 64 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 54627
 Πληροφορίες: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΥΟΦΥΛΛΗΣ
 Τηλ.: 2313319127, 2313319130
 Email: g.kariofillis@pkm.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 05-07-2024
 Α.Π.: 451908 / 1469

Προς:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
 Διεύθυνση Τεχνικών Έργων
 Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
 Υπεύθυνου Πράξης ΑΝΤΑΒΑΛΙΔΟΥ
 ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξης «ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΔΡΟΛΗΨΙΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΤΕ/ΠΚΜ (ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΟ ΕΡΓΟ 2012ΕΠ00800010)» με Κωδικό ΟΠΣ 5198457 στο «ΠΠΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2021-2025» (άξονας προτεραιότητας 2.9)

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει (Α' 87).
2. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
3. Τον ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις».
4. Τον ν. 3871/2010 "Δημοσιονομική Διαχείριση και ευθύνη" (Α' 141).
5. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/2011/ΕΕ – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Α' 143).
6. Τον ν. 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ», όπως ισχύει (Α' 147).
7. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
8. Τον ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α' 36).
9. Τις διατάξεις του ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις» (Α' 112).
10. Το π.δ. με αριθμ. 133/23-12-2010 «Οργανισμός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Α' 24) όπως ισχύει.
11. Τις υπ' αρ. 81320 και 77909/30-12-2016 αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (Β' 4302).
12. Την με αρ. 7281/2019/21-06-2019 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με την οποία ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, για την περίοδο 01-09-2019 έως και 31-12-2023.
13. Την με αρ. πρωτ. 2621/18-01-2022 Υπουργική απόφαση Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Π.Π.Α.) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προγραμματικής περιόδου 2021-2025' (Β' 106), με την οποία και ορίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης.
14. Τον ν. 4635/2019 Θέσπιση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Α' 167).
15. Την υπ' αριθμ. 141748/2021 Υπουργική απόφαση "1η Αναθεώρηση Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025" (Β' 6358).
16. Την υπ' αριθμ. 2621/18-01-2022 Υπουργική απόφαση Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Π.Π.Α.) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προγραμματικής περιόδου 2021-2025' (Β' 106).
17. Την υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).
18. Την υπ' αρ. 64957/10.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Μεταφορά συνεχιζόμενων έργων εθνικού σκέλους Π.Δ.Ε 2021 στα Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 και ρυθμίσεις χρονοδιαγράμματος έγκρισης των Προγραμμάτων» (Β' 2548).
19. Την υπ' αριθμ. 142462/2021 Υπουργική απόφαση "Τροποποίηση της υπ' αρ. 64957/10-06-2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Μεταφορά συνεχιζόμενων έργων εθνικού σκέλους ΠΔΕ 2021 στα Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 και

ρυθμίσεις χρονοδιαγράμματος έγκρισης των Προγραμμάτων” (Β’ 2548).

20. Την υπ’ αριθμ. 126518/2021 Υπουργική απόφαση περί Πληροφοριακού Συστήματος Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Β’ 5224).

21. Την με αρ. 2016/Σ262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

22. Την ηλεκτρονική αλληλογραφία της ΥΔ με τον συνημμένο Πίνακα μεταφερόμενων έργων, όπως τροποποιήθηκε σε συνέχεια συνεργασίας με τη ΔιΔιΕΠ.

23. Το με αρ.πρωτ. 449402 (6333)/26-06-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Π.Κ.Μ. περί αιτήματος τροποποίησης απόφασης ένταξης πράξης ΟΠΣ 5198457.

Αποφασίζει

την Τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξης «ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΔΡΟΛΗΨΙΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΤΕ/ΠΚΜ (ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΟ ΕΡΓΟ 2012ΕΠ00800010)» με Κωδικό ΟΠΣ 5198457 στο «ΓΠΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2021-2025» (άξονας προτεραιότητας 2.9) και στον Άξονα Προτεραιότητας «Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5198457
2.Δικαιούχος:	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	2010002
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	Το παρόν έργο αφορά τις δαπάνες της ετήσιας συντήρησης και λειτουργίας των φραγμάτων και των υδροληψιών, αρμοδιότητας ΔΤΕ/ΠΚΜ.
Ειδικότερα περιλαμβάνει:	<ul style="list-style-type: none"> - Δαπάνες για την προμήθεια πετρελαίου θέρμανσης των φυλακίων των φραγμάτων και πετρελαίου κίνησης για την λειτουργία των γεννητριών σε περίπτωση διακοπής ρεύματος στα φράγματα αρμοδιότητας ΔΤΕ/ΠΚΜ. - Δαπάνες για την πληρωμή ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου στα φράγματα. - Δαπάνες συντήρησης των φραγμάτων και των υδροληψιών (βαφές, αποκατάσταση φθορών θυροφραγμάτων, αποκατάσταση φθορών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, συντήρηση κτιρίων, μηχανουργικές εργασίες, αλεξικέραυνα φυλακίων και θυροφραγμάτων, συντήρηση ή αντικατάσταση υπαρχόντων Η/Υ ή προσθήκη νέων Η/Υ και ηλεκτρονικών συστημάτων παρακολούθησης λειτουργίας των φραγμάτων κλπ) καθώς και: <ul style="list-style-type: none"> - Μέσα ατομικής υγιεινής και ασφάλειας, όπως παπούτσια, γάντια και ένδυση, καθώς και προσδέσεις ασφαλούς εργασίας ,για την προστασία και την ασφάλεια των εργαζομένων στα φράγματα. - Υλικά καθαρισμού, λίπανσης και επισκευής του μηχανολογικού εξοπλισμού των φραγμάτων. - Αναλώσιμα υλικά και υλικά επισκευών των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων των φραγμάτων. - Εξαρτήματα των μηχανισμών που υπόκεινται σε φθορά όπως συρματόσχοινα, ράουλα, ελαστικά προφίλ στεγάνωσης. - Επισκευές και αντικαταστάσεις κουφωμάτων και θυρών των κτιριακών εγκαταστάσεων διαμονής των εργαζομένων, αποθήκευση υλικών και υποσταθμών. - Ενίσχυση των υποδομών πρόσβασης στις εγκαταστάσεις των φραγμάτων του προσωπικού συντήρησης και φύλαξης, όπως κιγκλιδώματα, σκάλες, αντιολισθητικά καλύμματα για την εργονομικότερη και ασφαλέστερη εργασία τους.
	Το έργο πληρώνει δαπάνες κυρίως μέσω τιμολογίων ή λογαριασμών χωρίς να αποκλείεται η σύναψη σύμβασης για μεμονωμένες εργασίες ή παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο της απαιτούμενης συντήρησης.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΠΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
12105	Δικαιούχοι, Φορείς πράξεων που υποστηρίζονται	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.	Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 01/07/2021 .
8.	Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2025 .
9.	Η ανάληψη των νομικών δεσμεύσεων των υποέργων πραγματοποιείται έως 31/05/2024

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Η τροποποίηση αφορά τον εξορθολογισμό και επικαιροποίηση των επιμέρους στοιχείων του ΤΔΠ κατόπιν μετάπτωσης του στο ΕΠΑ, την προσθήκη τιμής στο δείκτη εκροών και την προσθήκη ενός νέου υποέργου για τις δαπάνες συντήρησης κατά τα έτη 2024-2025 λόγω εξάντλησης της διαθέσιμης πίστωσης και των απαιτούμενων αναγκών.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	75.491,02
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	75.491,02
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	37.534,36

10. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε **37.534,36 €** και αφορά το ποσό που χρηματοδοτείται ή θα χρηματοδοτηθεί από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

11. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 75.491,02 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	Π/Υ ΥΠΟΕΡΓΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤ ΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΠ208	2022ΝΠ20800003		ΝΑΙ	0,00	32.534,36
ΕΠ508	2014ΕΠ50800001		ΟΧΙ	0,00	42.956,66

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **37.534,36 €**. Η διαφορά οφείλεται σε ποσό Δημόσιας Δαπάνης που εγγράφεται στο ΠΔΕ αλλά δεν χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Π.Κ.Μ. , Στρωμνίσης 53, Τ.Κ. 542 10 , Θεσσαλονίκη

Κοινοποίηση:

i.kolonou2@minfin.gr, protokollo@epde.gr, e.simitlioti@pkm.gov.gr, c.varnalidis@pkm.gov.gr, d.antavidou@pkm.gov.gr, grektel@pkm.gov.gr, gdyr@pkm.gov.gr

Εσωτερική διανομή:

dprog@pkm.gov.gr, a.papalexiou@pkm.gov.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΔΡΟΛΗΨΙΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΤΕ/ΠΚΜ (ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΟ ΕΡΓΟ 2012ΕΠ00800010)» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών

και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.

- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.
Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφούτου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.
Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Θα πρέπει να τηρούνται οι προβλέψεις του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», η με αρ. 62564/04-06-2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΠΑ 2021-2025» καθώς και οι οδηγίες της Υπηρεσίας Διαχείρισης.

